

APERITIEF

www.tiff.ro

Publicație oficială a TIFF | # 02 | 14-15 English pages
Sâmbătă | 24 iulie | 2021
ISSN 2784 – 3149, ISSN-L 2784 – 3149

BANCA TRANSILVANIA®

Islandezii de la MUM vor acompania live, pe ritmuri electronice și indie-pop, o capodoperă rară a cinematografului german: *Oameni duminică (Menschen am Sonntag, 1930)*. La granița dintre documentar și ficțiune, filmul urmărește un grup de locuitori ai Berlinului, bucurându-se de o zi de vară, în perioada interbelică.

Cine-concertul va avea loc, astăzi, de la 21.45, la castelul de la Bonțida.

»Pagina 10

Focus Serbia

Cum să fie? Cu-de-toate
Astăzi rulează pe ecranele TIFF toate cele 6 filme incluse în Focus Serbia.

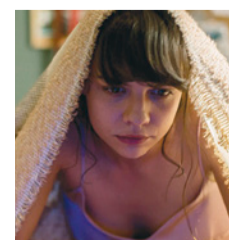
»Pagina 8

După 20 de ani

Președintele TIFF, Tudor Giurgiu, face o retrospectivă a celor 20 de ediții de la începerea festivalului.

»Pagina 9

TIFF vă invită la binging

Devoratorii de seriale vor putea descoperi, începând de anul acesta, producții noi perfecte pentru binging.

»Pagina 7

INFORMAȚII BILETE

VÂNZAREA BILETELOR:

ON-LINE pe tiff.eventbook.ro și prin aplicația mobilă a festivalului, **TIFF 2021**. Biletele cumpărate on-line sau prin aplicație se supun celorlași reguli din politica festivalului.
DE LA CASIERIILE TIFF, începând de luni, 19 iulie 2021:
Cinema FLORIN PIERSC, Piața Mihai Viteazul, nr. 11
Cinema VICTORIA, B-dul Eroilor, nr. 51
 iar din 23 iulie în **Piața Unirii**:
Luni, 19 iulie – joi, 22 iulie: 11:00 – 19:00;
Vineri, 23 iulie – duminică, 1 august: 09:00 – 23:00.

ATENȚIE!

Recomandăm procurarea biletelor online. Vor exista doar trei puncte de vânzare a biletelor, la Cinema Florin Piersic, Cinema Victoria și în Piața Unirii, ce vor fi deschise pe toată perioada de desfășurare a festivalului, conform programului de mai sus. Toți posesorii de acreditări trebuie să își procure bilete cu valoare zero de la casierile festivalului sau de pe tiff.eventbook.ro.

PREȚURILE BILETELOR

- **Bilet de intrare unic** (valabil pentru o singură proiecție) pentru toate categoriile de spectatori: 20 lei.
- **Bilet matineu** (valabil pentru proiecțiile din intervalul orar 09:00 – 14:00): 15 lei
- **Bilet pentru proiecțiile în aer liber:** 15 lei
- **Bilet pentru proiecțiile din cadrul EducaTIFF:** 15 lei
- **Bilet pentru proiecțiile de la Cinema Mărăști și Cinema Dacia:** 15 lei
- **Bilet pentru Gala de deschidere:** 50 lei*
- **Bilet pentru Ceremonia de închidere:** 50 lei*
- **Bilet pentru Concerte, cine-concerte:** 30 lei*
- **Bilet pentru cine-concert: MUM plays Menschen am Sonntag** (Islanda), în cadrul Weekend la Castel: 50 lei*
- **Bilet pentru proiecțiile Film Food:** 150 lei*
- **Bilet pentru evenimentul special Sergei Polunin:** Up, Close and Personal: Categoria A – 300 lei*, Categoria B – 200 lei*, Categoria C – 125 lei*

POLITICA DE ACCES:

Accesul la eveniment se face prin scanarea biletului, printat sau electronic, de pe dispozitivele mobile. Accesul este posibil doar pe baza unui bilet valabil la proiecția respectivă (exceptând copiii sub 3 ani, care nu ocupă un loc individual). Cu 5 minute înaintea începerii oricărei proiecții, se va permite intrarea în sală a deținătorilor de acreditări TIFF care nu au reușit să își procure BILETE DE INTRARE, cu condiția să existe locuri libere în sală. Locurile în sală sunt garantate până cu 5 minute înainte de proiecție. De asemenea, după începerea proiecției, accesul în sală este interzis! Filmele din cadrul festivalului pot conține scene de sex, violență sau limbaj licențios, astfel că vă recomandăm să verificați descrierea acestora din programul oficial înainte de a cumpăra biletele. Accesul cu animale de companie este interzis.

ATENȚIE!

Accesul spectatorilor la proiecțiile de film se va face cu obligativitatea purtării măștii pe toată durata evenimentului, conform Hotărârii de Guvern nr. 29 din 14.05.2021.

În cadrul evenimentului special Sergei Polunin: Up, Close and Personal, va fi permis doar accesul persoanelor vaccinate împotriva SARS-CoV-2 pentru care au trecut 10 zile de la finalizarea schemei complete de vaccinare, a celor care prezintă rezultatul negativ al unui test RT-PCR nu mai vechi de 72 de ore și al persoanelor care prezintă rezultatul negativ certificat de o unitate medicală al unui test antigen rapid nu mai vechi de 24 de ore înainte de începerea evenimentului.

ÎN CAZ DE PLOAIE:

Biletele cumpărate pentru proiecțiile care se mută în interior își păstrează valabilitatea. Proiecția zilnică a filmului din **PIAȚA UNIRII OPEN AIR**, ora 21.45, va avea loc în aceeași seară la Casa de Cultură a Studenților, de la ora 23.00. Proiecția zilnică a filmului din **IULIUS PARK OPEN AIR** va avea loc în aceeași seară la Cinema Mărăști, de la ora 22.30. Proiecția zilnică a filmului de la **USAMV**, ora 21.45, va avea loc în aceeași seară la Cinema Florin Piersic, de la ora 23.00. Proiecția zilnică a filmului de la **UBB Open Air**, ora 22.00, va avea loc în aceeași seară la Cercul Militar, de la ora 23.00. Proiecția zilnică a filmului de la **CETĂȚUIE OPEN AIR**, ora 21.45, va avea loc în aceeași seară la Cinema Dacia - ora 23.00.

ANULARE BILETE ȘI RAMBURSARE BANI

Biletele achiziționate nu pot fi anulate sau schimbate. Se returnează contravaloarea biletelor doar în cazul în care proiecția este anulată în avans din motive tehnice, condiții meteorologice nefavorabile sau alte cazuri de forță majoră. Urmăriți site-ul oficial al festivalului tiff.ro, respectiv tiff.eventbook.ro.

APERITIFF

Redactor-șef:

Remus Florescu

Redactor-șef adjunct:

Tudor Știrbu –

Redactori:

Ion Indolean
 Cristi Mărculescu
 Anca Grădinaru
 Laurențiu Paraschiv
 Crăița Nanu
 Diana Smeu
 Ema Onofrei
 Ruxandra Predescu

Emanuela Susanu

Bianca Isofache

Maria Bega

Paul Athes

Oana Balaci

Graphic design:

Carmen Gociu

Vasilie Pipas

Maria Rus

Tehnoredactare:

Typro Digital Foundry SRL

Tipărit la: Garamond

Proiect cultural finanțat de Ministerul Culturii

Proiect realizat cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Cluj-Napoca

A început nebunia!

Gala de deschidere a TIFF.20 a avut loc aseară, în Piața Unirii din Cluj-Napoca, în prezența câtorva mii de spectatori care au asistat la filmul spaniol „Dineu cu vecinii de sus”. Ediția aniversară a fost deschisă de un show al trupei Amadeus. În deschiderea evenimentului, președintele TIFF, Tudor Giurgiu, a spus că față de acum 20 de ani, Clujul arată al-

tfel, dar și că festivalul e altfel. „Pentru mine, acești 20 de ani înseamnă că am reușit să schimbăm niște destine. Au trecut prin festival copii care au făcut facultăți de film, de media. Clujul are azi un profil diferit față de prima ediție a TIFF”, a spus Tudor Giurgiu. În finalul speechului său, Tudor a mai spus că dedică această ediție a festivalului „tuturor copiilor și tinerilor”.

Locații TIFF 2021

- 1 → **CINEMA FLORIN PIERSC**
Piața Mihai Viteazul, Nr. 11
- 2 → **CINEMA VICTORIA**
B-dul Eroilor, Nr. 51
- 3 → **CINEMA ARTA**
Str. Universității, Nr. 3
- 4 → **CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR**
(CCS) Piața Lucian Blaga, Nr. 1-3
- 5 → **PIAȚA UNIRII OPEN AIR**
- 6 → **IULIUS PARC OPEN AIR**
Str. Alexandru Vaida Voevod, Nr. 53 B
- 7 → **CERCUL MILITAR**
B-dul Eroilor, Nr. 51
- 8 → **CINEMA MĂRĂȘTI**
Str. Aurel Vlaicu, Nr. 3
- 9 → **CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR**
Str. Bucegi, Bl A1
- 10 → **MUZEUL DE ARTĂ**
Str. Piața Unirii, Nr. 30
- 11 → **USAMV OPEN AIR**
Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară
Calea Mănăștur 3-5
- 12 → **UBB OPEN AIR**
Curtea Universității Babeș Bolyai
Acces din Strada Ion I. C. Brătianu, Nr. 22
- 13 → **PARC POLIGON FLOREȘTI**
Strada Sub Cetate, Nr. 13, Parcul Poligon, Florești
- 14 → **CETĂȚUIE OPEN AIR**
Strada Călărășilor, Nr. 1 D
- 15 → **CASTELUL BÁNFY BONTIDA**
Dj161, Localitatea Bontida
- 16 → **ARKHAI SCULPTURE PARK VLAHA**
Strada Principală Nr. 442, Localitatea Vlaha
- 17 → **BISERICA PIARISTĂ**
Str. Universității, Nr. 5

PUNCTE DE REPER

- A → Biserica Sfântul Mihail
- B → Biserica Reformată-Calvină
Str. Mihail Kogălniceanu nr. 21
- C → Bastionul Croitorilor
Str. Baba Novac nr. 2
- D → Teatrul Național
- E → Casa TIFF
Str. Universității nr. 6

PIAȚA UNIRII

Complet necunoscuți

Filmul regizat de Octavian Strunilă este o comedie eficientă despre frică și complicitate, traume transferate și despre zona de intersecție dintre generozitate și lașitate

Pare greu de imaginat, dar există jocuri de societate mai toxice decât *Activity*. Trei cupluri burgheze și a șaptea roată la căruță, un profesor de sport holtei, află asta pe pielea și nervii lor când acceptă un joc: cu telefoanele pe masă, vor afla tot ce vine prin smartphone-urile lor.

N-ar trebui să fie un joc riscant, doar băieții se cunosc de-o viață, iar fetele sunt tipe exemplare. Dar lucrurile o iau complet razna și ce-ar fi trebuit să fie o cină un pic snoabă, cu escargot comandat prin

curier, rață și piure de broccoli, escaladează într-un mod fascinant.

Dacă vă sună cunoscut subiectul este pentru că ați văzut *Perfetti sconosciuti*, filmul din 2016 al lui Paolo Genovese, pe care Octavian Strunilă îl adaptează, cu un fler redutabil și o inspirație exactă situației personajelor și metehnelor românești. „De ce s-a chinuit să mă convingă că mă iubește dacă îmi face așa ceva?!” reclamă, la un moment dat, unul dintre cele șapte personaje.

Iar replica aceasta, care ar merge și-ntr-o comedie, și-ntr-o dramă, dar și pe

formatul melodramei ilustrează versatilitatea unui film de public cum România produce extrem de rar.

Agreeabil și accesibil, capabil să joace drama ca pe un thriller și să întretaie umorul cu momente dificile (abil orchestrat și din regie, și din actorie) *Complet necunoscuți* nu face rabat de la situații colțuroase, furii conjugale și explicații cam penale.

Avem de-a face cu o comedie eficientă despre frică și complicitate, traume transferate și despre zona de intersecție

dintre generozitate și lașitate. „Păzește-mă, Doamne, de secretele din telefoanele prietenilor, că de mizeriile din telefonul meu mă feresc și singur.”

Complet necunoscuți (România, 2021) rulează sâmbătă, 24 iulie, în Piața Unirii Open Air, de la ora 21:45. Cu: Anca-Maria Dumitra, Alex Conovaru, Andreea Gramosteanu, Leonid Doni, Ada Galeș, Stefan Adrian, Gabriel Răuță. Regia: Octavian Strunilă

Cristi Mărculescu

BUCURĂ-TE DE FILM. GRIJILE RĂMÂN LA NOI.

groupama.ro

Groupama

TIFF 20
23.07-01.08.2021
Cluj-Napoca

PREZENTAT DE:
BT

Weekend la Castel 24-25 iulie 2021
Bonțida

Sâmbătă, 24 iulie

21:45 CINE-CONCERT
OAMENI DUMINICA
People on Sunday (Germania, 1930)
Regia: Robert Siodmak, Edgar G. Ulmer
O capodoperă rară, pe ritmuri electro și indie-pop
ACOMPANIAMENT LIVE
MÚM (Islanda)

Duminică, 25 iulie

21:45
VOCEA UMANĂ
The Human Voice (Spania, SUA, 2020)
Regia: **Pedro Almodóvar**
Cu: Tilda Swinton

LUX AETERNA
(Franța, 2020)
Regia: **Gaspar Noé**
Cu: Béatrice Dalle și Charlotte Gainsbourg
Doi regizori inclassabili și două filme provocatoare.

Bilete pe eventbook.ro
TIFF Official App

m@dd electronics group

Noul Val Francez revine la TIFF

Retrospectiva *Éric Rohmer* din acest an vine cu surprize suplimentare. Una dintre cele două proiecții ale fiecărui film va fi introdusă de câte un invitat român prezent la festival.

Cei opt invitați să ia parte la această inițiativă vor avea o intervenție personală despre filmul respectiv și își vor descrie admirația pentru cinematografia lui Rohmer. Francezul este unul din cei mai importanți cineaști ai generației lui și i-a influențat decisiv pe reprezentanții noului val românesc.

De pildă, Cristi Puiu și-a exprimat deschis, în repetate intervenții publice, admirația pentru contribuția pe care Rohmer a adus-o la istoria cinematografului și culturii universale.

Mai jos e programul acestor întâlniri și scurte descrieri ale celor invitați:

Noaptea cu lună plină (24 iulie - Cinema ARTA, ora 12:00) va fi prefațat de Ion Indolean, regizor clujean aflat în competiția ZFR cu *Toni & prietenii săi* și parte a echipei AperiTiff la ultimele zece ediții;

Poveste de vară (25 iulie - Cinema ARTA, ora 12:00) va fi prefațat de Cătălin Cristuțiu, monteurul filmului *Babardeală cu bucluc* și unul din cei mai apreciați monteurii din țară;

Poveste de iarnă (26 iulie - Cinema VICTORIA, ora 10:00) va fi prefațat de actrița Maria Popistașu, prezentă anul

acesta cu rol principal în filmul *Întregalde*, prezentat la Cannes la începutul acestei luni;

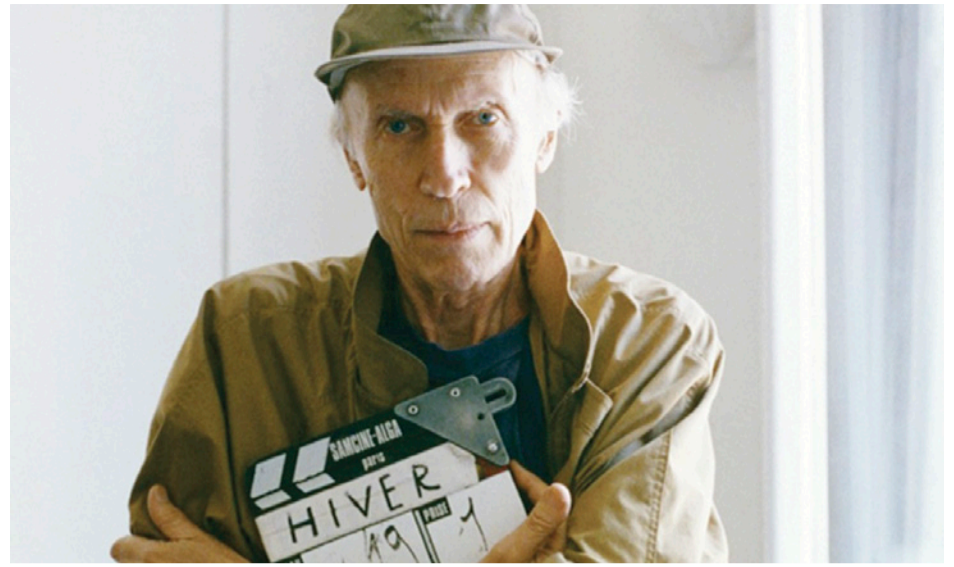
Poveste de toamnă (26 iulie - Cinema ARTA, ora 12:00) va fi prefațat de Bogdan Theodor Olteanu, regizorul de la *Mia își ratează răzbunarea*, premiat la Varșovia toamna trecută;

Genunchiul lui Claire (26 iulie - Cinema ARTA, ora 17:00) va fi prefațat de Anca Grădinaru, critic de film, redactor blog AperiTiff și prezentă în echipa festivalului de la prima ediție;

Poveste de primăvară (27 iulie - Cinema ARTA, ora 12:00) va fi prefațat de regizorul Tudor Jurgiu, care a semnat în ultimii ani *Câinele japonez* și *Și poate mai trăiesc și azi*, prezente în selecțiile trecute la TIFF;

Raza verde (27 iulie - Cinema ARTA 14:30) va fi prefațat de regizorul regizorul Paul Negoescu, autor al unuia dintre cele mai mari succese de public din istoria recentă a României, *Două lozuri*;

Noaptea mea cu Maud (29 iulie - Casa de Cultură a Studenților, ora 16:00) va fi prefațat de Radu Muntean, regizorul filmului *Întregalde* și unul din reprezentanții importanți ai noului val românesc.

Éric Rohmer

Jean Marie Maurice Scherer sau Maurice Henri Joseph Scherer, cunoscut sub numele de Éric Rohmer (21 martie 1920 - 11 ianuarie 2010) a fost un cunoscut regizor de film francez, critic de film, jurnalist, romancier, scenarist și profesor. Reprezentant al Noului Val, regizorul Éric Rohmer a creat cu certitudine o experiență neobișnuită de film.

Rohmer a explorat umanitatea prin intermediul relațiilor romantice ale personajelor sale. De-a lungul anilor, a reușit să aibă un public loial și entuziast grație colecției *Contes des quatre saisons* sau a filmului *Les nuits de la pleine lune*.

Ion Indolean

Miza de la EducaTIFF 2021: să ne bucurăm de experiențele trăite împreună!

Selecția din acest an de la EducaTIFF aduce câteva genuri de filme pentru tineret care apar destul de rar: animații deștepte, filme de război pe înțelesul copiilor și o producție autohtonă.

Urmează nouă zile în care echipa EducaTIFF vă așteaptă la proiecții de film pe care să le vedem și să le povestim împreună. Acest *împreună* e cuvântul magic al selecției din 2021, o selecție încheiată din filme cu personaje foarte diferite între ele, ce reușesc să descopere poate cea mai importantă lecție: cum să ceară și cum să ofere ajutor, în timp ce trec prin încercări dificile. Sau cum reușești să-l accepți pe *împreună* fix atunci când e cel mai ușor să te izolezi, să te încapățânezi sau să îți pierzi încrederea în ceilalți.

Sunt tineri de toate felurile în filmele selecționate: oameni-lup, rockeri, fii de pescari și astronauti, muschetari, străjeri și refugiați, așa că fiecare spectator se va putea regăsi cel puțin într-unul dintre aceste personaje. Și poate fiecare spectator va reuși să înțeleagă și să empatizeze un pic mai mult cu personajele care îi sunt diferite.

Căci la *EducaTIFF* asta e miza: să ne bucurăm de experiențele trăite împreună, chiar dacă știm că suntem diferiți. Se-

lecția acestui an e valoroasă și prin faptul că aduce pe marele ecran câteva genuri de filme de tineret care apar destul de rar: animații deștepte (avem trei), filme de război pe înțelesul copiilor (sunt două) și o producție autohtonă (*Străjerii Deltei* va avea premiera absolută la EducaTIFF în prezența echipei).

Împreună nu e doar un concept pentru selecția de filme, ci este ceva ce, din fericire, se reflectă și în mod concret la EducaTIFF. Sara Bodocan, care câștigă în 2017 premiul EducaTIFF de la competiția *Tineri Critici de Film* cu cronica pentru *Offline - ești pregătit pentru nivelul următor?*, face parte acum din echipa de voluntari EducaTIFF. Iar Raluca Nemeti, care a reprezentat în 2019 juriul tânăr din România la *Young Audience Award* al Academiei europene de film este speaker la Conferința de Educație Media și Cinematografică** din cadrul TIFF. Ne bucurăm să lucrăm împreună cu ele. *Are you ready to join?*

Raluca Bugnar

#trecipeproaspăt

FILME
CU VIZIUNE NOUĂ,
EXPERIENȚE CU
INGREDIENTE
PROASPETE

HAI ÎN LIDL HUB ȘI INTRĂ ÎN FILMUL PROSPETĂTIMII!
PIAȚA UNIRII, CLUJ | 23.07-01.08.2021

TIFF
23.07-01.08.2021
Cluj-Napoca

FOCUS SPANIA

Ultrainocență

Producătorul spaniol Manuel Arika de la Cuerda își face debutul regizoral cu *Ultrainocencia*, un film curajos și îndrăzneț – un amalgam de sunete, culori și absurdități care te pot face să nu înțelegi nimic sau te pot face să simți foarte multe. Într-un viitor îndepărtat în care știința se împletește într-o armonie tot mai suavă cu religia, Orión și Adán (David Climent și Iván Clemente) – unul obsedat de semne, celălalt pare să posede un dar divin – sunt desemnați să afle secretele universului. Însă cei doi par mai degrabă niște bufoni ridicoli decât descoperitori ai mărețului Adevăr. Probabil acesta e felul prin care regizorul (de asemenea scenarist) echilibrează balanța dintre teme abordate, aproape tabu, și atitudinea frivolă a protagoniștilor, accentuată de umorul lor cinic. În interpretarea filmului, este

inutil să încercăm să căutăm simboluri, așa cum caută Orión în parcursul lor spre revelația absolută. Când ai impresia că nimic nu se leagă, personajele își pun aceeași întrebare: „Ce facem dacă nimic nu are sens?”. Nu vom înțelege niciodată pe deplin de ce Sfânta Treime e formată din Tată, Fiu și Motocicletă sau de ce ei recurg la cântece și instrumente improvizate pentru a ajunge mai aproape de Divinitate. Întregul film este poezie, așa cum spunea un personaj despre ritualul lor coregrafic printre radiouri. Trebuie urmărit „cu speranță, dar fără credință, cu credință, dar fără speranță”.

Filmul rulează, în cadrul secțiunilor Focus Spania și Lună Plină, sâmbătă, 24 iulie, ora 17:00, la Cinema Arta și luni, 26 iulie, ora 22:00, la Cinema Victoria.

Oana Balaci

Norul roz – Când viața bate filmul

Pentru a se detașa de pandemia curentă, *Norul Roz / The Pink Cloud* începe cu un disclaimer: scenariul a fost scris în anul 2017 și filmat în 2019, înainte ca povestea sa mult prea familiară să devină o realitate. Plotul îi urmărește pe Giovana (Renata de Lélis) și Yago (Eduardo Mendonça), doi necunoscuți care după un „one night stand” sunt forțați de circumstanțe să înceapă de la zero o viață nouă împreună. Vinovatul este norul roz ucigaș din titlu, care influențează nu doar acțiunea, ci și cromatica predominantă. Regizoarea braziliancă Iuli Gerbase decide să nu se concentreze pe motivul apariției cataclismului, ci folosește evenimentul ca pretext pentru

a manipula timpul și emoțiile. Personajele reacționează în moduri fundamentale diferite. Giovana nu mai găsește un motiv de bucurie în izolarea ce a cuprins o lume întreagă, iar Yago se simte neputincios fiindcă nu o poate ajuta nici pe noua lui colegă de apartament și nici pe tatăl său care se luptă cu demența. E imposibil să nu ne regăsim în acest frumos eseu despre libertate, adaptare și puterea omului de a se obișnui cu timpul, cu traiul în orice condiții. O constantă domină atât situația actuală, cât și pe cea a filmului: nesiguranța. Anii trec încet, iar personajele se întrebă în tandem cu noi: oare cât va mai dura?

Filmul The Pink Cloud rulează în cadrul secțiunii Competiție, sâmbătă, 24 iulie, ora 20:30 și luni, 26 iulie, ora 13:00, la Cinema Florin Piersic. Cu: Renata de Lélis, Eduardo Mendonça, Kaya Rodrigues, Girely Brasil Paes.

Oana Balaci

MERCEDES-EQ

DE 15 ANI,
PE DRUMUL EXCELENȚEI.
MERCEDES-BENZ, ALĂTURI DE TIFF.

Ultima baie

Privind către cariera lui David Bonneville, născut acum 42 de ani la Porto, educat la Londra, poliglot, un fiu al lumii, cu origini anglo-franceze, observăm un drum consecvent, o carieră plină de scurtmetraje premiate, și în același timp două decenii de la debutul în regie și până la primul lungmetraj semnat, acest ultra-sensibil *O Último Banho* (The Last Bath), axat în jurul relației manifestate între o femeie pe care să depună ju-

rământul călugăresc și nepotul ei minor, Alexandre – proaspăt rămas orfan de tată.

Pentru Josefina, evenimentul stă în calea desăvârșirii drumului personal; pe nepregătite, se vede pusă în fața situației de a alege, iar continuarea planului inițial l-ar lăsa lipsit de ocrotire pe acest băiat, fără o rudă responsabilă care să-l aibă în grijă.

Baia finală – cea din titlu – devine astfel o baie simbolică, purificarea fiind dintr-o dată mult mai dificil de obținut

pentru Josefina, care trebuie nu numai să aibă grijă de propria persoană, ci și de felul (uneori) imprevizibil în care se poate comporta omul de lângă tine, crescut în alt mediu, fidel (probabil) altor obișnuințe. Singurătatea ei, starea melancolică din mănăstire se lovește de realitatea în care te pune contactul cu exteriorul.

Relația celor doi e încărcată cu o tensiune (erotică) prin care Bonneville ne face să nu știm niciodată care va fi următorul pas. Aproximarea fizică, intimitatea lor, o atinge pe Josefina. Dintr-o dată, ea pare să își fi găsit un nou țel, oare unul mai presus decât slujirea Domnului?

Regizorul portughez a acumulat în cele două decenii de muncă la filme scurte pri-

ceperă de a conferi greutate acestui tip de povești personale, unde experiențele unor indivizi normali sunt elevate spre parabole ale societății actuale. Frumusețea cadrelor, muzica, privirile lungi construiesc un tablou sensibil, unul plin de incertitudine; noi nu știm și – parcă – nici nu vrem să știm unde o va lua, cum se va sfârși toată această aventură.

Filmul rulează sâmbătă, 24 iulie, ora 18:00, la Cinema Florin Piersic, și luni, 26 iulie, ora 15:30, la Cinema Florin Piersic. Regia: David Bonneville; Cu: Anabela Moreira, Martim Canavarro, Miguel Guilherme, Margarida Moreira.

Ion Indolean

A fost odată ca niciodată

la TIFF, în 2021, o bibliotecă pentru copii adusă de McDonald's.

TIFF 20

ÎMPREUNĂ ÎNVINGEM PANDEMIA

INFORMAȚII IMPORTANTE DESPRE VACCINAREA ÎMPOTRIVA COVID-19

Vaccinarea este singura soluție pentru a învinge pandemia!
Vaccinarea este sigură, voluntară și gratuită.

Prin vaccinare:

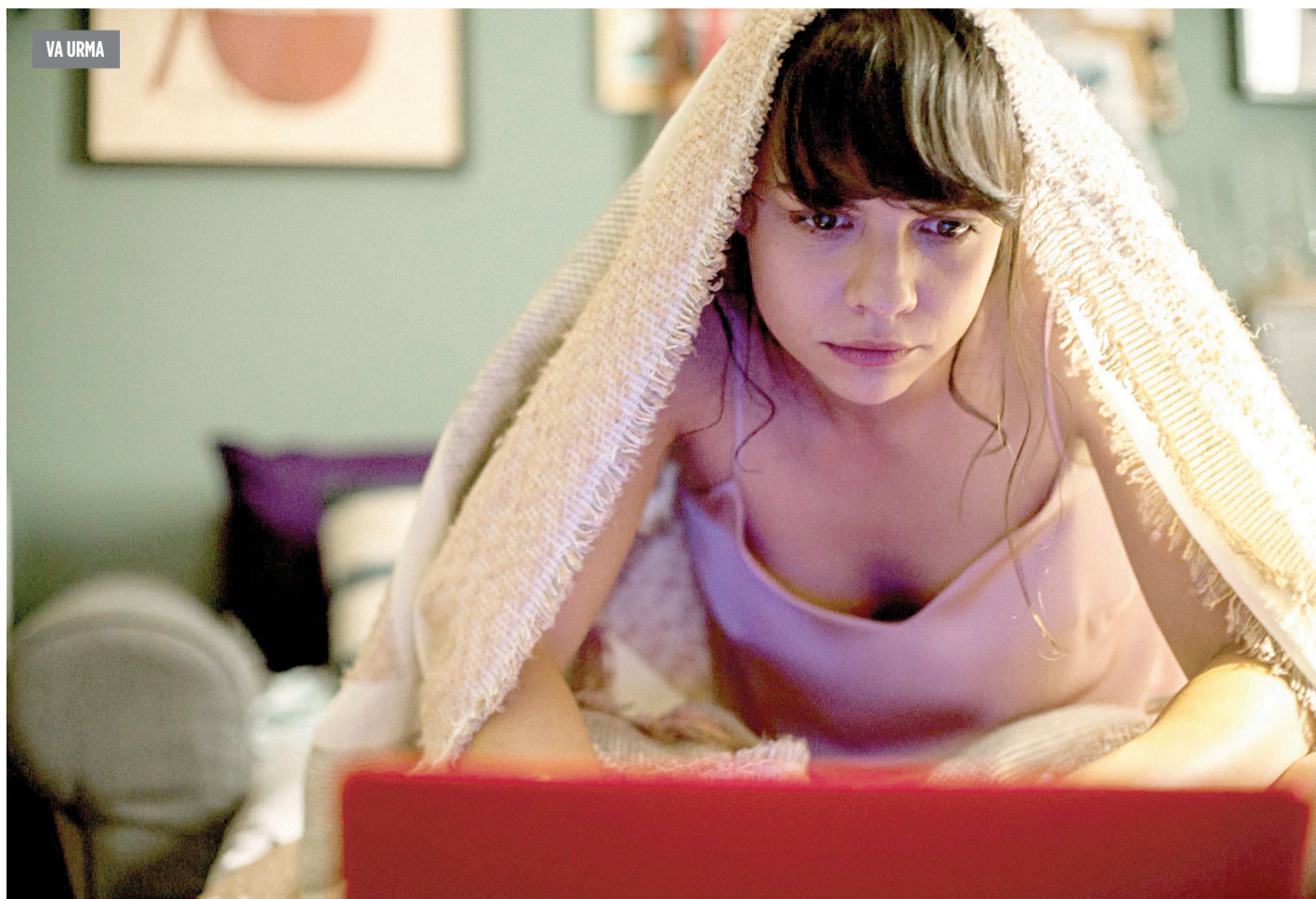
- se reduce riscul de infectare;
- se reduce riscul de transmitere a virusului;
- se reduce considerabil riscul de spitalizare;
- se reduce considerabil riscul de deces.

Vă puteți vaccina doar cu buletinul, prin prezentarea directă în orice centru de vaccinare sau în cabinetele medicilor de familie. Consultă harta centrelor, aici: vaccinare-covid.gov.ro

Puteți merge și la centrele mobile care funcționează în comunitatea dumneavoastră: caravane mobile, centre drive-through etc. Consultați harta evenimentelor, aici: vaccinare-covid.gov.ro/evenimente-rovaccinare

Informează-te din surse oficiale!
vaccinare-covid.gov.ro (platforma națională de informare cu privire la vaccinarea împotriva COVID-19)
www.facebook.com/ROVaccinare

#ROVACCINARE

VA URMA

RXXX

TIFF vă invită la binging

Devoratorii de seriale vor putea descoperi, începând de anul acesta, producții noi perfecte pentru binging, într-un cadru rezervat de obicei filmelor, în sălile de cinema.

Noua secțiune Va urma/ Coming Up Next debutează în această seară, de la ora 18:00, cu o proiecție integrată a serialului *Trupa de intervenție* (*Riot Police*), cel mai recent proiect semnat de Rodrigo Sorogoyen și Isabel Peña, cunoscuți publicului de la TIFF pentru filme precum *Jocuri de putere*, *Dumnezeu să ne ierte* sau *Stockholm*, câștigător al Trofeului Transilvania în 2014. Un thriller intens, cu ecouri cu atât mai puternice după protestele Black Lives Matter din vara trecută, *Riot Police* spune povestea a șase jandarmi din Madrid care participă la o operațiune de evacuare în timpul căreia lucrurile scapă de sub control și un bărbat își pierde viața. Jandarmii sunt gata de orice pentru a scăpa basma curată, însă un ofițer al departamentului Afaceri Interne, Laia (Vicky Luengo), este pe cale să descopere secrete uluitoare. Serialul este prezentat ca parte a secțiunii Carte Blanche: San Sebastián.

Pentru fanii serialului *Stranger Things*, din Franța vine *OZN-uri* / *UFO(s)*, selectat și la Berlinale, o comedie SF care evocă farmecul irezistibil al anilor '70 într-o poveste cu extraterestri inspirată de un demers real. După un eșec răsunător, genialul inginer spațial Didier Mathure (Melvil Poupaud, care mai poate fi văzut la TIFF și în filmul lui Rohmer, *Poveste de vară*) este detașat să conducă GEPAN, o echipă specializată în OZN-uri. Sarcina lui e să ofere explicații științifice cu privire la observarea mai multor evenimente inexplicabile care au ținut prima pagină a ziarelor. Rațional și metodic, Didier nu înțelege ce are de făcut și e gata să abandoneze, contrariat, misiunea, însă o întâmplare ieșită din comun îi zdruncină convingerile și îl catapultează într-o lume unde totul e posibil. Primele trei episoade din cele 12 se pot vedea la Cinema Victoria marți, 27 iulie, de la 22:30, și miercuri, 28 iulie, de la 12:30.

O dramă puternică cu o premisă îndrăzneată, *Șase locuri goale* / *Six Empty Seats* are în centru șase colegi dintr-o agenție imobiliară care se dau de pământ

Trupa de intervenție

OZN-uri

atunci când pierd avionul spre o întâlnire importantă, însă răsuflă ușurați imediat după decolare, când află că acesta s-a prăbușit și nu există niciun supraviețuitor. Trauma provocată de tragedie și hazardul celei de-a doua șanse începe să-i macine,

astfel că își iau soarta în mâini și pun la cale un plan atât de periculos, încât le va schimba cursul vieții pentru totdeauna.

Cea mai bună miniserie străină din acest an la Shanghai International TV Festival, *Investigația* / *The Investigation*,

Investigația

primul proiect de TV al lui Tobias Lindholm, prezent în competiția TIFF din 2015 cu *A War*, urmărește investigația unui caz controversat, în care șeful secției omucideri Jens Møller (Søren Malling) și echipa sa cercetează ceea ce presa numește „Cazul submarinului”. Pe hârtie pare un caz simplu de crimă, dar fără un cadavru, fără un motiv și fără arma crimei, investigația se dovedește mai mult decât complexă. Primele episoade din *Șase locuri goale* și *Investigația* se vor vedea la Cinema Victoria miercuri, 28 iulie, de la 22:45, și joi, 29 iulie, de la 12:30.

Reminescent al hitului *Sucesiunea* (*Succession*), dar mult mai serios, miniseria *Familia* / *The Family*, prezentată în premieră la Festivalul de la Sarajevo, arată ultimele trei zile de dinaintea arestării fostului președinte sârb Slobodan Milošević (Boris Isakovic). Înconjurat de familie și apropiați, acesta este prizonier în vila sa și nu are niciun control asupra situației, iar criza pe care o traversează îl forțează să-și confrunte greșelile din trecut.

În *Binecuvântarea* (*The Blessing*), doi cercetători creează un medicament experimental destinat bolnavilor în fază terminală, dar laboratorul german pentru care lucrează se retrage subit din program. Încercând să găsească o explicație, aceștia descoperă că medicamentul are un efect secundar surprinzător: suprimă frica. Departele de a înțelege potențialul real al descoperirii lor, cei doi cercetători testează remediul pe pacienți aleși la întâmplare, care ajung să nu se mai teamă de moarte și încep să joace periculos. Episoadele pilot ale celor două miniserii vor fi proiectate la TIFF joi, 29 iulie, de la 22:00, și vineri, de la 12:30, la Cinema Victoria.

Cea mai recentă producție HBO România, *RXXX* e un serial modern, curajos și emoționant despre relații și conflictul dintre generații. Personajul titular (Raluca Aprodu) e o tânără care încearcă să își echilibreze cariera solicitantă cu familia învechită în gândire pe care se vede nevoită să o susțină financiar. Mai mult, sora ei (Mădălina Craiu), gazda unei emisiuni de televiziune, îi pune bețe-n roate, iar șeful ei (Șerban Pavlu) o obligă să-i fie intermediar pentru fida rebelă cu care nu mai vorbește (Ioana Bugarin), totul în timp ce se pregătește să emigreze în Los Angeles pentru a fi cu iubitul ei. Din distribuția serialului mai fac parte și actorii Alec Secăreanu, Alina Chivulescu, Bogdan Dumitrache și Marian Olteanu. Primul episod, regizat de Iulia Rugină, se va putea vedea în avanpremieră la TIFF vineri, 30 iulie, de la 20:00 la Cinema Florin Piersic.

Inspirat din cazuri reale, thrillerul cehesc despre cyberbullying *#martyisdead* aduce aminte de *Cele treisprezece motive* (*13 Reasons Why*) și spune povestea unui băiat de 15 ani care, înainte să moară, lasă în urmă un șir de clipuri oribile. Într-un tur de forță emoționant recompensat anul trecut cu un premiu Emmy, tatăl său, doborât de durere, încearcă să pună cap la cap detaliile înfricoșătoare ale activității online a băiatului pentru a reuși să dezlege misterul morții sale. Toate cele opt episoade se pot vedea la Cinema Victoria, vineri, 30 iulie, de la 22:00, și sâmbătă, 31 iulie, de la 12:30.

Laurențiu Paraschiv

FOCUS SERBIA

Cum să fie? Cu-de-toate

Azi rulează pe ecranele TIFF toate cele 6 filme incluse în Focus Serbia. Ocazie de văzut ce mai filmează frații sârbi. Și filmează de toate. O perspectivă asupra situației actuale din cinema-ul sârbesc. Cum să fie? Cu-de-toate: timpuri învălmășite și tinereți răvășite, vene crestate și mafioțeli de municipiu, tăceri și înjunghieri și dezvirginări.

Dragoste pe muchie de cuțit (Rezi) continuă seria de portrete ale adolescenților și adolescentelor din cinema-ul sârb recent. Unele le-ați văzut la ediții anterioare TIFF: *Tilva Rosh* (Muntele roșu, regia Nikola Ležaić, premiul Fipresci în 2011), *Klip* (Clip, regia Maja Miloš, premiul de regie în 2012). Propunerea lui Kosta Djordjevic nu are nici poezia din *Tilva Rosh* nici radicalismul lui *Klip*. Are însă o protagonistă reductibilă: Kristina Jovanovic care-și pune tot sufletul în rolul Ajei. Un rol deloc empatic și fix de aceea ofertant. Juna Aja este o dură și este mereu și cu oricine tare în gură. Chiar și după ce este un pic înjunghiată Aja rămâne o mostră de monstru manipulator și egoist. Că trăiește într-o lume departe de ideal în care tinerii se (mai și) înjunghie ocazional și că marele ei amor este, de fapt, o relație toxică sunt două chestiuni de care Aja nu vrea să ia notă. Arcul narativ în care evoluează, între despărțirea de iubitul pământău și bucuria sinceră că cineva a fost înjunghiat nu lasă prea mult loc de îndoieli: Rezi este

portretul unei june psihopate (în sens clinic) incapabile să se adapteze lumii, deloc liniștite în care trăiește.

Cine râde de dimineața (Moj jutarnji smeh, regia Marko Djordjevic) are în centru un alt fel de adolescent. Un adolescent foarte întârziat. Dejan (Filip Djuric) are vreo 30 de ani, locuiește cu mama ultra-protectoare și cu un bunic aflat între senilitate galopantă și alcoolism răvășit. Dejan este trist, deprimat și furios. Și virgin. Djordjevic aproximează un sortiment sârbesc de mumblecore și face din căutările erotice ale lui Dejan o comedie lo-fi, realist-naturalisto-psihologică nu mai bună de recomandat cinefililor *martori ai lui diegetic*, pasionaților de realism social și nu în ultimul rând virginilor de 30 de ani.

Oaza (Oaza, regia Ivan Ikić) focusează pe un altfel de tineret. Marija (Marijana Novakov), Dragana (Tijana Marković) și Robert (Valentino Zenuni) sunt tineri cu handicap și vârfuri ale unui triunghi amoroș care nu are vreo șansă să se finalizeze fericit. Lucrând cu actori cu handicap,

Asimetrie

Ikić vrea să depășească zona radicalismelor chic și să ofere un film militant pentru incluziune. *Oaza* are repere clare *Tribul* ucraineanului Myroslav Slaboshpyskyi (filmă într-un liceu pentru surdo-muți) și *Nu mă atinge-mă* (Adina Pintilie, 2018) și face tot posibilul să intre în liga arthausului implicat politic: elipse, timpi morți, informații nici măcar sugerate spectatorului. În fapt, funcționează mai mult ca *Girl, Interrupted* (regia James Mangold, 1999, care i-a adus un Oscar Angelinei Jolie): actorii eclipsează mediul în care funcționează personajele. Alegerile estetice (din cameră și scenografie) provin din zona radicalismelor chic faux-minimaliste.

Cămătarul (Lihvar, regia: Nemanja Čeranić) este unul dintre cele mai oneste și atașante posibile filme cu mafioțea-lă. Mundir (Dušan Petković) este un tip blajin, familist și diabetic. Nu smardoiul ultra-cool din rețelele americane, ci fix recuperatorul de care are nevoie un oraș anonim din Serbia. Mundir nu e musai temut, cât recunoscut. Este o instituție. La el în orașel, relațiile nu-s de putere, sunt de complicitate. O complicitate nu musai onorabilă, dar necesară funcționării unei așezări în care toată lumea se cunoaște cu toată lumea. În acest mini-oraș, în care șeful poliției le știe pe toate, dar nu reacționează la aproape nimic, un tip ca Mundir are mână liberă să facă ce vrea. Și vrea să se retragă și să-și deschidă o sală de sport. Debutul lui Čeranić este un film cât se poate de independent și o trufanda cât se poate de agreabilă.

Mamonga, debutul în lungmetraj al lui Stefan Malešević amestecă timpuri și cauzalități într-o manieră la care cinema-ul sârb a mai apelat pentru a face filme despre traume mai mari sau mai mici. *Cercuri* (Krugovi, regia Srdan Golubović, 2012) contura clar legătura dintre traumele (naționale și personale) din trecut și alegerile imposibile din prezent. *Mamonga* refuză claritatea, amestecă un incident oribil cu posibilele lui urmări. Principala urmare fiind tăcerea. Tăcerea din trecut care pare a se transmite către viitorul celor implicați. Ca studiu despre vină, vino-

Mamonga Cercul Militar	18:00
Oaza Cinema Victoria	15:00
Dragoste pe muchie de cuțit Cinema Dacia	20:30
Cine râde de dimineața Cinema Arta	22:00
Cămătarul Cinema Mărăști	19:30
Asimetrie Cercul Militar	20:30

văție și izbăvire dintr-un cerc al rușinii, Mamonga sugerează că poate exista liniște dincolo de drame. Și că liniștea nu-i tot timpul soluția pentru personaje.

Asimetrie (Asimetria, regia Maše Nešković) apelează la episoade disperate (dar probabil conectate cumva, se sugerează în mod spectatorului) pentru a trasa un parcurs al iubirii. Trei feluri de iubire, fiecare ilustrată de câte un cuplu aflat în momente diferite ale vieții. Trei feluri de relații: cea pre-adolescentină, aproape copilărească, cea subită, totală, instantă și tinerească și cea deja în curs de disoluție, a unui cuplu ajuns la vârsta a 2-a. *Asimetria* este o oră și jumătate de dramă romantică dotată cu charm și bune-intenții și câteva indicii (începând cu titlul) că toate poveștile despre iubire sunt de fapt aceeași poveste despre iubire.

Cristi Mărculescu

Dragoste pe muchie de cuțit

Mamonga

Oaza

Tudor Giurgiu

„După 20 de ani de festival, recunosc: cea mai mare încercare rămâne lupta cu autoritățile statului român”

Președintele TIFF face o retrospectivă a celor 20 de ediții de la începerea festivalului. Tudor Giurgiu amintește de greutățile prin care a trecut TIFF, de ușile închise ori trântite de funcționari cu răspundere ai statului, dar și de cei care i-au fost alături.

20 de ediții de TIFF. Aproape incredibil! Mulți ani de muncă, de suișuri și coborâșuri, de bucurii și dezamăgiri. Oamenii spun despre noi că am devenit un brand al orașului, un eveniment cultural strategic al țării, un festival de care s-a auzit în toată lumea. Ne-au fost alături mulți parteneri, în majoritate sponsori din mediul privat, ambasade și institute culturale străine, fonduri europene. Dar nu despre ei vreau să vorbesc, ci despre modul în care am colaborat cu cei din sectorul public, cei care ar trebui să încurajeze și să fie alături de proiecte culturale independente, să le sprijine creșterea și dezvoltarea.

La prima ediție, Centrul Național al Cinematografiei (CNC) a primit cu circumspecție ideea noastră și ne-a urat succes. Primarul de atunci a crezut în TIFF, a dat o masă, un coș cu flori, o statueta.

Anii următori am început să fim băgați în seamă. Primarul ne-a acordat un sprijin financiar simbolic. Important, însă, e că CNC-ul a înțeles că vine din urmă un val de oameni tineri de care trebuie să țină cont, iar la Ministerul Culturii (o rețută greu de cucerit pe atunci) am ajuns și mi-am pledat cauza uneori cu succes, alteori nu. Trebuia să ai „pile”, să te introducă cine trebuie.

În 2005, doamna Mona Muscă, ministrul Culturii la acea vreme, a văzut pe viu festivalul și a rămas super-impresionată de organizare, de echipa extraordinară a TIFF. Am semnat imediat un protocol pe 10 ani prin care ministerul și CNC se obligau să finanțeze acest festival, ținând cont de sălile pline, de impactul în comunitate, de ecourile internaționale pe care începea să le aibă. A fost un moment wow!

În 2007, festivalul primea aproximativ 150.000 euro de la CNC, 100.000 euro de la primărie și minister. Cam 30% din bugetul de atunci al festivalului.

În 2010 eram pesimist în legătură cu evoluția viitoare a Festivalului. Și am scris despre asta. Nu eram foarte convins că orașul Cluj are nevoie de acest eveniment în egală măsură cum are nevoie de fotbal, deși în viziunea noastră de atunci, peste 10 ani TIFF-ul trebuia să ajungă unul din festivalurile de film cele mai respectate din Europa. În plus, spuneam atunci, Clujul putea deveni în 10 ani un al doilea important centru de producție cinematografică, după București.

În 2011, la ediția 10, lucrurile arătau mai bine ca niciodată. TIFF a fost acreditat de Federația Internațională a Producătorilor de Film (FIAPF), intrând astfel într-un cerc select al celor mai prestigioase festivaluri de film din lume. Premierul de atunci, Emil Boc, și ministrul Culturii, Kelemen Hunor, ne-au acordat tot sprijinul și atenția pentru a face un TIFF memorabil.

Finanțarea din partea ministerului Culturii aproape că se dublează. Am semnat un protocol de colaborare esențial cu Institutul Cultural Român, condus atunci de Horia Roman Patapievici, cu sprijinul Corinei Șuteu, viitor ministru.

În 2012, am închiriat o casă impozantă din Cluj, pentru a putea avea un sediu de-a lungul anului, nemaiputând sta cu mâna întinsă la autorități. S-a născut atunci Casa TIFF.

Foto: Nicu Cherciu

Oamenii spun despre noi că am devenit un brand al orașului, un eveniment cultural strategic al țării, un festival de care s-a auzit în toată lumea.

În ultimii 10 ani, finanțarea din partea ministerului a fost neschimbată, chiar dacă la putere s-au perindat miniștri din toate partidele relevante. Bani de la CNC s-au înjumătățit față de ediția 10. Odată cu diminuarea considerabilă a Fondului Cinematografic al CNC, în România, totul are o logică inversă: cu cât filmele românești sunt mai premiate și apreciate, banii pentru cinematografie se diminuează. Să nu ne învățăm cu binele.

În ultimii trei ani încep să apară sincopele. Ministrul Culturii e supărat de opiniile mele politice și ne pomenim cu finanțarea drastic tăiată cu 3 săptămâni înainte de festival. Îl sun pe unul din oamenii de încredere ai prim-ministrului,

ne vedem, îi explic, mi se aduc scuze, în 3 zile semnăm contractul pe suma deja tradițională. Anul trecut, pandemie. Suntem primul mare eveniment cultural care se organizează în condiții epidemiologice severe, am adunat 45.000 spectatori și nu am raportat nicio infectare. Peste niște luni, ministrul Culturii propune Președinției spre decorare varii evenimente pentru „merite aduse culturii române pe timp de pandemie”. TIFF *didn't make the list*, precis nu am făcut ceva bine, nu suntem suficient de meritorii. OK, rămânem cuminți în pluton.

Anul ăsta, funcționari din ministerul Culturii au întocmit un buget care prevede tăierea cu 65% a finanțării singurelor

doi evenimente culturale majore, TIFF și Festivalul de Teatru de la Sibiu. Nimeni nu s-a bătut pentru ele, pentru că, nu-i așa, Cultura nu aduce voturi. Ministerul a prevăzut însă, cu mare grijă, peste 12 milioane de euro pentru festivalul de muzică George Enescu. Iar telefoane, iar SMS-uri, iar explicații. Parcă dăm examen de fiecare dată. Am obținut garanții că mai primim *ceva*, că s-au găsit soluții. Umiliți, dar învingători.

Când scriu acest text e duminică, cu 5 zile înainte să înceapă TIFF-ul. Contractul cu Primăria Cluj a fost semnat vineri, cel cu ministerul Culturii probabil îl vom avea în câteva zile.

Am un sentiment aiurea. Care vine din lupta cu prostia, cu ignoranța, cu morile de vânt. Acum 10 ani, scriam că e ultima dată când vom mai putea face TIFF-ul în condițiile de atunci. Probabil că acum ar trebui să nu-l mai facem deloc din bani publici, pare că îi încurcăm și că, oricum, nu le pasă de amploarea și anvergura evenimentului.

După 20 de ani de festival, recunosc: cea mai mare încercare rămâne lupta cu autoritățile statului român. Cu sistemul care te desconsideră și nu îți arată nici cea mai mică urmă de respect.

Un festival minunat vă doresc! Urmează ani grei...

CINE-CONCERT

Sunetul filmelor mute

În decorul spectaculos al Castelului Bánffy de la Bonțida, cultisimii islandezi de la MÛM vor acompaña live filmul *Oameni duminică* (*People on Sunday*, 1930), o capodoperă a cinematografiei germane silențioase.

În anii '20, cele mai luxoase cinematografe din New York țineau în staff orchestre mici care pregăteau coloana sonoră pentru fiecare film, sub îndrumarea unui regizor muzical. Palatele cinematografice, mari și opulente, aveau orchestre întregi ca la operă. Sălile mici, în schimb, apelau rareori la un muzician sau pianist și preferau coloanele sonore pre-înregistrate care să acopere zgomotul proiectorului. Iar muzica nu era mereu pe măsură: cele mai multe acompaniamente erau pur și simplu atroce. Pianistii și organistii priveau cu dispreț acest gen de interpretări și o făceau doar pentru bani. De obicei, nu vedeau filmul și abia puteau să improvizeze ceva. Unul dintre aceștia era tatăl scriitorului Anthony Burgess (care a și scris un roman pe temă, *The Piano-players*). La un moment dat, beat fiind, s-a uitat spre ecran și s-a grăbit să interpreteze un cântec de pahar. Era o scenă din *Cina cea de taină* și a fost concediat.

Și pentru mine, la facultate, a fost o corvoadă să văd capodopere mute la cinematecă sau la sala de proiecții a UNATC. Ca să nu-mi ținie urechile, îmi scoteam casetofonul portabil (da, sunt atât de bătrână) și ascultam la căști orice aveam la mine. Și, totuși, au existat unele filme care, chiar și pe mușește, reușeau să captiveze o studentă obsedată de chestii trendy & cool în materie de cinema. Îmi amintesc totala revelație pe care am avut-o la *Oameni duminică* (Menschen am Sonntag), o peliculă atât de avangardistă, încât părea transgresivă chiar și la finalul anilor '90. O fată de 20 de ani se uita la alți tineri de 20 de ani cum trăiau ca la 20 ani cu vreo 70 de ani în urmă și vedea puține diferențe. Astăzi, chiar și după decenii de ciné-vérité și de documentar observațional, încă își mai păstrează prospețimea. Cu mult înainte să devină figuri iconice la Hollywood, scrie Criterion, un grup de tineri cinești germani – printre care viitorii maștri noir Robert Siodmak și Edgar G. Ulmer

și oscarizații Billy Wilder și Fred Zinnemann – a colaborat pentru prima și ultima dată la un film efervescent, luminos, despre câțiva tineri orășeni (distribuția e alcătuită din neprofioniști șarmanți) care se bucură de un weekend în aer liber. „Acest hibrid unic de documentar și de ficțiune oferă o incursiune rară în vibratul Berlin al epocii Weimar. Oameni de duminică a fost și un experiment, dar și un succes de box office, care va influența generații de artiști.”

Sunt convinsă că și tinerii de 20 de ani de astăzi pot să-și compare experiențele cu ale unora ca ei de acum un secol – și să le găsească surprinzător de asemănătoare. Și nici nu vor trebui să-și folosească smartphone-ul pe post de coloană sonoră, pentru că le-o oferă cultisimii islandezi de la MÛM, atmosferici și sofisticati, în decorul feeric al castelului Bonțida. În ultimele decenii, cinema-ul „silențios” a prins voce. În era Dolby Atmos și a imersiunii 3 D, au contat soundtrack-ul live (cu orchestră, trupe de rock sau jazz, cor, vocaliști, pian, mașini de efecte speciale, orgă, harpă, chitară, vioară, acordeon, electronică) și locurile atipice de proiecție (biserică, hoteluri vechi, castele medievale, piațete și trepte publice) – adică exact lucrurile de care încă nu ai parte într-o sală de cinema tradițională. Și TIFF-ul a profitat din plin de această renaștere. Câțiva puriști au rezistat – la cinemateca pariziană, filmele se urmăresc în tăcere, coloana sonoră fiind considerată o impietate.

De-a lungul timpului, am văzut probabil zeci de astfel de proiecții, la TIFF sau aiurea. Nu toate reușite – puține au știut să îmbogățească ecranul și nu să-l eclipseze. Legătura dintre sunet și ima-

gine n-ar trebui să fie una a imitației de suprafață, ci una profundă, de structură. Soundtrack-ul poate sublinia atmosfera filmului, dar poate fi și un comentariu asupra lui, relevându-i importanța. Corul polifonic al trupei de „etno-chaos” DahaBrahă, o comoară națională ucraineană, a accentuat cathartic, grandioarea panteistă și patosul capodoperei Pământ (TIFF, 2013). Compozițiile bizare și inclasabile ale eroilor alternativi Yo La Tengo, vâscoase și postmoderne, au suplinit perfect imaginile suprarealiste din adâncul oceanului ale savantului-cineast Jean Painlevé, (Southbank Centre Londra, 2007), iar pianul dezlănțuit și narațiunea exaltată a cuplului Lawrence și Hélène Leherissey au subliniat extravaganța vizionară a Călătoriei pe lună de Georges Méliès. Muzica live la filmele mute poate deveni la fel de importantă ca dialogul, dar cu mult mai expresivă, pentru că te face să uiți de ecranul plat și de amprenta vremii. Are o forță mai mare decât simpla coloană sonoră: restaurează filmul mut ca eveniment cinematografic.

Cine-concertul MÛM va fi pus în scenă sâmbătă, de la 21:45, la castelul de la Bonțida.

PS: Cine-concertul de sâmbătă nu e singurul de acest gen – prietenul meu Radu Rădescu, împreună cu ceilalți membri CelloFun și cu Irina Margareta Nistor, vă vor ține o inspirată companie muzicală la Studentul din Praga (regia: Paul Wegener și Stellan Rye), miercuri 28 iulie, ora 22:00, la Biserica Piaristă. Nu pierdeți nici Fargo by Fragments (regia Joel și Ethan Coen), luni, 26 iulie, ora 19:00, la Casa de Cultură a Studenților.

Anca Grădinaru

SUPERNOVA

Vara anului '85

Extrêm de curajos ca la începutul unui film să optezi pentru dezvăluirea morții ulterioare a unuia dintre protagoniști. Asta creează o așteptare greu de controlat. Cum a murit? De ce? Cu atât mai mult cu cât unul e responsabil pentru decesul celuilalt. Păreau să se înțeleagă atât de bine, se potriveau. Care a fost motivul?

François Ozon – cunoscut printre altele pentru *Jeune et jolie* – are acest talent de a construi meticolos către mari așteptări, către povești erotice tensionate, detonându-le de multe ori chiar el. *Vara anului '85* spune povestea prieteniei a doi băieți și folosește foarte ingenios reperele culturii pop din acel moment, cum ar fi piesa 'Self Control' cântată prima oară de Laura Branigan. Chiar dacă apare fugitiv, pe fondul unei bătaii neserioase la bar,

versurile alese indică precis felul în care Alex, acest adolescent cu față angelică, își pierde gradual controlul când se află în preajma puțin mai vârstnicului, dar imaturului David.

Nudurile picturale, intimitatea dezvoltată între ei constituie în sine o atracție, o operă de artă. Firul narativ, decantat lent, fără compromis, conferă filmului caracterul unui studiu fragil asupra naturii idealist-teribiliste pe care o emană tinerețea. Senzația aceea că lucrurile vor dura etern, că ele nu au cum să se termine vreodată.

Filmul rulează sâmbătă, 24 iulie, ora 15:30, la Cinema Florin Piersic, duminică, 25 iulie, ora 21:45, la Iulius Parc Open Air, și sâmbătă, 31 iulie, ora 18:00, la Cinema Dacia Mănăștur.

Ion Indolean

Nu arunca biletul TIFF. În fiecare seară poți câștiga abonamente TIFF Unlimited

Câștigă abonamente TIFF Unlimited cu biletele de festival. În fiecare seară, la proiecția din Piața Unirii, tragem la sorți 10 numere de pe biletele de intrare. Cei selectați vor primi 10 abonamente de o luna la TIFF Unlimited, platforma de streaming video a TIFF. Cum intri în concurs? Trebuie să-ți cumperi bilete la proiecțiile din Piața Unirii cu 24 de ore înainte de ora la care este programat filmul. Numerele sunt trase la sorți pe site-ul <https://www.tragerilasorti.ro>. Câștigătorii pot intra în posesia voucherelor din ziua următoare celei în care a avut loc proiecția, prezentând biletul cu codul câștigător la biroul de ticketing din Piața Unirii, în fiecare zi între 9:00 și 23:00. Împreună cu voucherul de abonament, vor primi instrucțiunile de activare.

Cele 10 bilete câștigătoare din seara de vineri sunt:

7075026836; 9809628142; 4970298041; 8336265448; 8478767716; 3947101893; 6064126121; 7369720201; 8584248776; 3509145380

CLOSE UP ROHMER

Noaptea mea cu Maud

Noaptea mea cu Maud (*Ma nuit chez Maud*) reprezintă tot ce e mai savuros la societatea franceză: porțiuni splendide de oraș, discuții pline de substanță, un joc erotic unde important nu este neapărat deznodământul, ci acea trecere sensibilă de la o stare la alta, de la o așteptare la alta, ipostazele pe care fiecare le purtăm și etalăm atunci când interacționăm, clicul pe care uneori – în acele rare momente extatice – reușim să îl facem conectându-ne în mod real cu alții.

Nominalizat la Oscar acum jumătate de secol, filmul regizorului francez Eric Rohmer se menține în continuare tânăr și relevant, fiindcă atinge subiectele ce țin de esența umanității: dragostea, credința, contactul cald și neașteptat.

Jean-Louis (interpretat magistral de emblematicul, generaționalul J. L. Trintignant) este un funcționar ca oricare altul. Într-o seară, fără să se aștepte –

pentru că de fapt așa se petrec toate evenimentele relevante ale vieții noastre –, intră într-una din întâlniri puține ce îți poate schimba percepția asupra vieții: cu amica unui prieten de-al său.

Talentul regizorului francez, de a naște dialoguri frivole și intime, umplute de o emoție sinceră, oferă poveștii nu doar adâncime – cu toate că aparent se discută nimicuri –, ci și senzația că asistăm la introspecția totală asupra existenței unui om. Maud e genul de persoană care dezleagă limbi, e ceea ce declanșează în Jean-Louis o altă personalitate. Sau să fie personalitatea lui reală pe care i-a fost frică să o arate atâția ani?

Filmul *Noaptea mea cu Maud* (1969) rulează sâmbătă, 24 iulie, ora 10:00, la Cinema Victoria, și joi, 29 iulie, ora 16:00, la Casa de cultură a studenților.

Ion Indolean

PROGRAM / SÂMBĂTĂ / 24 IULIE

■ CINEMA FLORIN PIERSIC

10:30 EducaTIFF 7+
Străjerii Deltei
(The Sentries of the Delta)
Liviu Mărghidan | 104' | precedat de
Scena (The Stage)
Cristian Pleș | 19' | România [1R1]

13:00 Carte blanche San Sebastian
Clopotul morții (Death Knell)
Imanol Rayo | 95' | Spania [1R2]

15:30 Supernova
Vara lui '85 (Été 85)
François Ozon | 90' | Franța, Belgia [1R3]

18:00 Competiție
Ultima baie (O ultimo banho)
David Bonneville | 95' | Portugalia, Franța [1R4]

20:30 Competiție
Norul roz (A Nuvem Rosa)
Luli Gerbase | 105' | Brazilia [1R5]

■ CINEMA VICTORIA

10:00 Close-up Éric Rohmer
Noaptea mea cu Maud (Ma nuit chez Maud)
Éric Rohmer | 110' | Franța [1V1]

12:30 Carte blanche San Sebastian
Fiică de hoț (La hija de un ladrón)
Belén Funes | 102' | Spania [1V2]

15:00 Focus Serbia
Oaza (Oasis)
Ivan Ikic | 122' | Serbia, Slovenia, Olanda, Bosnia și Herțegovina, Franța [1V3]

18:00 Va urma
Trupa de intervenție (Antidisturbios)
Rodrigo Sorogoyen, Borja Soler | 306' | Spania
Proiecție-maraton cu două pauze de 15 minute [1V4]

■ CINEMA ARTA

12:00 Close-up Éric Rohmer
Noaptea cu lună plină (Les nuits de la pleine lune)
Éric Rohmer | 102' | Franța [1A1]

14:30 Ce se întâmplă, documentarul?
Iubirea pe aplicație (Acts of Love)*
Francis Leplay, Isidore Bethel | 71' | Franța, SUA [1A2]

17:00 Focus Spania, Lună plină
Ultrainocență (Ultrainocencia)
Manuel Arijá de la Cuerda | 96' | Spania [1A3]

19:30 Focus Spania
Nevinovații (Los inocentes)
Guillermo Benet | 100' | Spania [1A4]

22:00 Focus Serbia
Cine râde de dimineață (My Morning Laughter)
Marko Djordjević | 94' | Serbia [1A5]

■ CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

14:30 Supernova
Mami (Petite maman)
Celine Sciamma | 72' | Franța [1C1]

16:00 Supernova
Început (Beginning)
Dea Kulumbegashvili | 125' | Georgia, Franța [1C2]

18:30 Supernova
Dragi tovarăși! (Dear Comrades!)
Andrey Konchalovskiy | 120' | Rusia [1C3]

21:00 Supernova
O lume nouă (The World to Come)
Mona Fastvold | 105' | SUA [1C4]

■ CERCUL MILITAR

16:00 Ce se întâmplă, documentarul?
Doamnele din pădure (Au cœur du bois)*
Claus Drexel | 92' | Franța [1W1]

18:00 Focus Serbia
Mamonga
Stefan Malešević | 92' | Serbia, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru [1W2]

20:30 Focus Serbia
Asimetrie (Asymmetry)
Maša Nešković | 93' | Serbia, Slovenia, Italia [1W3]

■ CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR

18:00 3x3
Mutra (Mug)
Malgorzata Szumowska | 91' | Polonia [1D1]

20:30 Focus Serbia
Dragoste pe muchie de cuțit (Love Cuts)
Kosta Djordjević | 80' | Serbia, Croația [1D2]

■ PIAȚA UNIRII OPEN AIR

21:45 Piața Unirii
Complet necunoscuți (Perfect Strangers)
Octavian Strunilă | 94' | România [1U1]

■ USAMV OPEN AIR

21:45 Zilele Filmului Românesc
Spioni de ocazie (Occasional Spies)
Oana Giurgiu | 119' | România [1S1]

■ IULIUS PARC OPEN AIR

21:45 Lună plină
Teddy
Ludovic Boukherma, Zoran Boukherma | 88' | Franța [1P1]

■ CASTELUL BANFFY — BONȚIDA

21:45 Cine-concert
Oameni duminică (People on Sunday)
Robert Siodmak | 73' | Germania
Acompaniat live de MŪM (Islanda) [1B1]

■ UBB OPEN AIR

22:00 Ce se întâmplă, documentarul?
Împotriva curentului (Against the Current)
Óskar Páll Sveinsson | 87' | Islanda [1Y1]

■ CETĂȚUIE OPEN AIR

21:45 Fără limită
Cavalerii dreptății (Riders of Justice)
Anders Thomas Jensen | 116' | Danemarca [1X1]

■ CINEMA MĂRĂȘTI

19:30 Focus Serbia
Cămătarul (Loan Shark)
Nemanja Čeranić | 90' | Serbia [1Z1]

■ MUZEUL DE ARTĂ

19:30 Focus Spania
Magaluf, orașul-fantomă (Magaluf Ghost Town)
Miguel Angel Blanca | 90' | Spania, Franța [1M1]

21:30 Focus Spania
Supa de homar (Lobster Soup)
Pepe Andreu, Rafael Moles | 95' | Spania, Islanda, Lituania [1M2]

■ PARCUL POLIGON FLOREȘTI

21:45 Piața Unirii
Noaptea regilor (La nuit des rois)
Philippe Lacôte | 93' | Franța, Coasta de Fildes, Canada, Senegal [1F1]

* Film nerecomandat minorilor / This film is not suitable for children.

ZILELE FILMULUI ROMÂNESC

Spioni de ocazie

Povestea pe care Oana Giurgiu ne-o spune în *Spioni de ocazie* (*Occasional Spies*) pare neverosimilă. S-a întâmplat aceasta cu adevărat? A avut ea loc chiar pe teritoriul României? Din cărțile de istorie, din dezbaterile publice nu vom afla niciodată că un grup de evrei și-a riscat viața în cel de-al Doilea Război Mondial, fiind parașutat în Europa de Est pentru a spiona. Antrenați câteva luni, înainte oameni normali, membrii grupului au trebuit să dobândească abilități inedite aproape peste noapte, într-o perioadă foarte dură a secolului trecut.

Povestea acestor persoane a rămas înțipărită în memoria colectivă doar prin câteva fotografii și filmulețe de arhivă, insuficiente pentru constituirea vizuală a unui lungmetraj. Pentru a completa spațiile lipsă și a dezvolta firul narativ în acest context, Oana Giurgiu, aflată la cel de-al doilea film în calitate de regizor, recurge la o tehnică adecvată și captivantă, folosindu-se de reconstituirea istorică. Dar nu de orice fel de reconstituire, ci de una în care este folosit aparatul de fotografiat. Regizoarea asamblează fotografii realizate în prezent, cu zeci de actori și figuranți, unele într-o manieră mai dinamică, altele mai statice, pentru a conserva ideea de arhivă.

Sunetele de ambianță și coloana sonoră făcute special pentru acest film și suprapunerea lor cu instantaneele creează iluzia unei pelicule ce curge la ralanti, decantând extrem de ingenios această poveste autohtonă plină de spioni de ocazie. Aveți în față un documentar complex ce propune un subiect emoți-

Un aspect inedit al documentarului este faptul că cea mai mare parte a protagoniștilor documentarului au fost membri ai staff-ului TIFF care au devenit actori de ocazie în „Spioni de ocazie”.

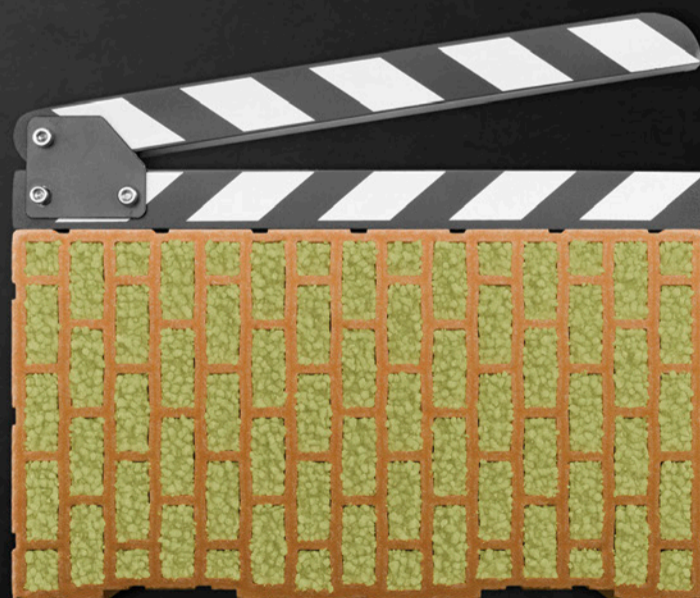
Spioni de ocazie (2020), regia Oana Giurgiu, filmul rulează sâmbătă, 24 iulie, ora 21:45, la USAMV Open Air, și vineri, 30 iulie, 14:30, la Cinema Victoria.

Ion Indolean

onant și important pentru istoria țării și a regiunii din care facem parte. Este ceva ce nu găsim în manualele de istorie, ci doar în memoria celor care s-au aflat în proximitatea evenimentelor. Vorbim

despre experiența unor oameni care au existat cu adevărat, au trăit bucurii, spaime, iubiri și multe alte lucruri dincolo de evenimentele reci, de multe ori clișeice, pe care le găsim în istorisirile oficiale.

LINIȘTE! SE FILMEAZĂ.

CEA ACON

Partener oficial al liniștii la TIFF

Singura cărămidă izolantă fonic fabricată în România.

#împreunăprinfilm TIFF, la 20 de ani. Viață de voluntar la festival

Mai tânăr cu un an, TIFF ajunge anul acesta la ediția cu numărul 20, motiv pentru care ne-am propus o incursiune prin amintirile participantului colectiv. Sperăm să găsim povești cu și despre festival care să ne inspire și să ne motiveze, pe noi și pe voi, pentru următoarele ediții!

Primul invitat al acestei serii este Mircea Pastor, care are, cu aproximație vârsta festivalului: abia a împlinit 20 de ani. Student la Sociologie în anul II, dar și voluntar cu un pic de vechime – deja! – la TIFF, drumul spre maturizare străbătut de Mircea se împletește, cumva, cu parcursul său în cadrul festivalului.

Care a fost primul film văzut la TIFF?

Îmi amintesc perfect, a fost „Toto și surorile lui”, văzut la cinema Arta. A fost o experiență pe care n-o uit curând, primul meu documentar la cinema și primul despre oameni ca mine, ca tine. A fost un moment în care mi-am dat seama că oricare dintre noi poate deveni un erou al propriului său film. În plus, m-a impresionat foarte mult povestea. Sunt, cum s-ar zice, fan Totonel de mic!

De ce ți-ai dori să faci voluntariat la TIFF?

Mi se părea, și încă mi se pare, ceva foar-

te tare, să fi parte din acest super eveniment care se întâmplă în orașul tău, o experiență în plus față de doar mersul la filme și atât. Am fost dezamăgit în primul an în care am aplicat, fiindcă depășisem termenul și am intrat doar pe lista de rezervă. Am învățat, totuși, să fiu un pic mai atent, iar anul următor, în 2019, am aplicat din vreme și, de atunci, sunt mândru să fiu în echipa de voluntari TIFF.

Ce face experiența asta atât de specială?

Nu știu să indic ceva anume, totul e special, fiecare moment are savoarea lui. De la proba de șters scaunele-viteză, când a plouat în Unirii înainte de proiecție, la discuțiile pe care le avem între noi despre un film sau altul, ori despre felul în care am depășit o situație mai dificilă, fiindcă, în mod inerent, apar și astfel de situații. Apoi sunt prietenii care se leagă, momentele de relaxare, glumele... Uite, anul trecut, în Hoia, coordonatorul a

Care este filmul care ți-a lăsat cea mai puternică impresie de-a lungul anilor?

Madre, văzut anul trecut. Citesc despre subiectul fiecărui film înainte, știu, deci, despre ce e vorba, dar nu mă așteptam să aibă așa un impact asupra mea această poveste. M-a făcut să mă gândesc la toate prostiile făcute de mine de-a lungul timpului și să văd relația cu mama și dintr-o altă perspectivă. Cred că m-a făcut o persoană mai empatică.

Vei continua istoria personală cu TIFF?

Atâta timp cât rămân în oraș ori cât timpul mi-o va permite, TIFF are în mine un voluntar și un spectator fidel!

Ruxandra Predescu

adus într-o zi un ceaun și ne-a gătit, nouă, voluntarilor. Un veritabil *team building*, sau cel puțin așa îmi imaginez eu că ar trebui să fie o asemenea experiență și în mediul corporatist. Cred că e genul de experiență din care înveți foarte multe despre cum să lucrezi cu alți oameni, poate diferiți de tine, să ai un șef și să ascuți de el (*râde*), să te descurci în situații de presiune, dar să te și distrezi.

**CULTIVĂ-ȚI
POFTTELE
CU tazZ**
by EMAG

Descarcăți de pe
App Store

ACUM PE
Google Play

TV5MONDE
Par amour du cinéma

PRIX DU JEUNE JURY FRANCOPHONE

TIFF
23.07—01.08.2021
Cluj-Napoca

Tudor Giurgiu

“Twenty years later, I admit: the hardest thing is the struggle with the Romanian authorities”

The President of TIFF does a retrospective of the first 20 years, with all the hardships and the doors closed — at times, slammed — by state officials, but also the helping hands lent along the way.

Twenty TIFF editions. Hard to believe. Many years of work, of ups and downs, of joys and disappointments. They say we have become a brand for the city, a strategic cultural event for the country, a festival the whole world knows about. We have had many partners, mostly private sponsors, embassies, foreign cultural institutes, and European funds. But this is not about them. Instead, I want to talk TIFF's relationships with the public sector, with those whose job is to encourage, grow, develop, and support independent cultural projects.

At our first edition, the Romanian film fund, the National Center for Cinematography received our idea with circumspection. And wished us luck. The mayor of Cluj at the time at least believed in the project enough to pay for a dinner, a flower arrangement, and the production of a trophy.

The following years, we started to get more attention. The mayor awarded a symbolic but important grant, the National Center for Cinematography began to understand that a new wave of young people who mattered was upon them, and the Ministry of Culture, whose ramparts had been hard to surmount until then, allowed me inside to plead my cause — sometimes successfully, sometimes not (one had to come in with the right introductions and connections).

In 2005, Minister of Culture Mona Muscă came to the festival and was awed of TIFF's extraordinary team. Given the full houses, the community impact, and TIFF's burgeoning international echoes, we signed a ten-year protocol engaging the Ministry and the National Center for Cinematography to finance the festival right away. That was, well, wow!

In 2007, the festival received approximately 150,000 euros from the National Center for Cinematography and 100,000 euros each from the City and from the Ministry of Culture — about 30 percent from the total budget.

In 2010 I was saying that I felt pessimistic about the future. I was not convinced that Cluj needs the film festival as much as it needs soccer — though, as we saw things then, TIFF was on track to become one of Europe's most respected festivals within the next ten years. I was also saying that in ten years Cluj had every chance of becoming the second most important center for film production after Bucharest.

In 2011, at the tenth edition, things looked better than ever: TIFF had been accredited by the International Federation of Film Producers Associations, thus becoming part of the select circle of the most prestigious film festivals in the world. Prime minister Emil Boc and Minister of Culture Kelemen Hunor fully supported us to make that year's TIFF memorable. The Ministry funds nearly doubled. We signed a vital cooperation protocol with the Romanian Cultural Institute led by Horia Roman Patapievici, with the help of Corina Șuteu, who would herself become a Minister of Culture.

In 2012, we rented an imposing house in the center of Cluj to serve as a year-round office, as we could no longer be at

Photo: Nicu Cherciu

Many years of work, of ups and downs, of joys and disappointments. They say we have become a brand for the city, a strategic cultural event for the country, a festival the whole world knows about.

the mercy of local authorities. Thus Casa TIFF was born.

Over the past 10 years, the Ministry funding stayed the same, irrespective of who on the political spectrum warmed up the Ministerial seat. The money from the National Center for Cinematography, however, has been halved, as the money in the cinema fund itself has dwindled. You see, in Romania everything works according to a reverse logic: the more awards and recognition Romanian cinema receives, the less money becomes available for Romanian film — lest we get used to a good thing.

The last three years have been all hiccups. The Minister of Culture dislikes my political views so he drastically cuts the funding for the festival three weeks

before the opening. I call the Prime Minister's people, we set up a meeting. I deliver explanations, they deliver excuses, three days later we sign the contract for the traditional amount. That was last year, in full pandemic summer. We are the first large event organized with strict epidemiological measures; 45,000 audience members and not a single case of transmission. Months later, the Ministry of Culture forwards the Presidency a list of events that should be recognized for “cultural merit during the pandemic in Romania.” TIFF does not make the list. We have done something wrong, I guess we are not deserving enough. Fine, we stay at the back of the class.

This year, civil servants in the Ministry of Culture work out a budget that cuts 65

percent out of Romania's top two events: TIFF and the Sibiu Theatre Festival. No one fights for them because culture does not bring votes. But the Ministry is inexplicably careful to set aside 12 million euro for the George Enescu classical music festival. Again, we have to jump on the phone, start with the texts again, with the explanations. Each year, there is a test. Eventually, we are promised “something,” they say they will find solutions. But to win, we have to be humiliated first.

I write this on Sunday, five days before the opening of TIFF. The contract with the City of Cluj was just signed on Friday. The one with the Ministry of Culture will most likely be signed the day before the opening.

I feel like crap. It comes from having to fight with stupidity, with ignorance, with windmills. Ten years ago I was saying that *that* was the last time we could organize the festival under those circumstances. Maybe now we should not organize it at all from public money — we seem to give authorities too much trouble and, anyway, they do not seem to care about the size and weight of the event.

Twenty years later, I have to admit that the biggest struggle remains the one with Romanian state authorities, with a system that disregards us and fails to show us even the faintest trace of respect.

I wish all of us a wonderful festival! We have difficult years ahead...

CINE-CONCERT

The Sound of the Silents

In the spectacular decor of the Bánffy castle in Bonțida, Icelandic cult group MÛM provide live accompaniment for the 1930 masterpiece of silent German cinema *People on Sunday*.

In the 1920s, the most luxurious cinemas in New York kept on staff small orchestras that provided live accompaniment for every movie. The larger, more opulent movie palaces had entire orchestras rivaling opera houses. Smaller theaters rarely had a live musician or a pianist, resorting to pre-recorded music to cover the noise of the projector — and the pre-recorded music was not always up to snuff: most of it was atrocious. Most piano and organ players despised the job and saw it just as a money-making gig. They would just improvise on the spot. One such musician was Anthony Burgess's father (he even wrote a novel about this, *The Piano-players*). One night, drunk, he looked up to the screen and rushed to match the dining scene he saw with a drinking song. He was fired on the spot: the scene he was trying to match was the Last Supper.

In film school it was drudgery for me to see silent masterpieces in the Bucharest film school's screening room. I wo-

uld take out my walkman (yes, I am that old) and listen to whatever I had in it. Yet, even as a student obsessed with trendy and cool cinema, there were films that managed to grab my attention. I remember the complete revelation I had seeing *People on Sunday*, a film so avant-garde that managed to seem transgressive even in the late 90s. A 20-year-old girl watching other 20-year-olds 70 years before her — and seeing few differences. Even after decades of ciné-vérité and observational documentary, it still feels fresh. "Years before they became major players in Hollywood," Criterion says, "a group of young German filmmakers — including eventual noir masters Robert Siodmak and Edgar G. Ulmer and future Oscar winners Billy Wilder and Fred Zinnemann — worked together on the once-in-a-lifetime collaboration *People on Sunday*. This effervescent, sunlit silent, about a handful of city dwellers (a charming cast of nonprofessionals) enjoying

a weekend outing, offers a rare glimpse of Weimar-era Berlin. A unique hybrid of documentary and fictional storytelling, *People on Sunday* was both an experiment and a mainstream hit that would influence generations of film artists around the world."

I am convinced that young folk today can compare their own experiences to those of a century ago — and find them still surprisingly similar. And they won't even need to use their smartphone to get a soundtrack, as the Icelandic cult band MÛM, atmospheric and sophisticated, will provide a live score, in the fairy tale setting of the Bonțida castle. Over the last decade, "silent" cinema has gotten its own voice. In the era of Dolby Atmos and 3D immersion, live accompaniments (orchestras, rock or jazz bands, choirs or solo vocals, piano, special effects, organs, harps, guitars, violins, accordion, electronica) matter, as do nonconventional venues (churches, old hotels, medieval castles, public squares and famous steps) — precisely the kinds of things that are no longer available in traditional cinemas. TIFF has been riding this renaissance in full. A few purists have resisted the trend: at the Cinémathèque Française in Paris, silent films are seen in silence, as any kind of sound is considered an impiety.

Over time, I have seen tens such revival screenings at TIFF and elsewhere. Not all are equally successful — few know to enrich, rather than eclipse, the experience of the screen. The connection between sound and image should not be one of superficial imitation; rather,

it should be a profound, structural one. The accompaniment can underscore the film's atmosphere, but can also comment on it, highlighting its importance. The polyphonic "ethno-chaos" choir DahanBrahā, a Ukrainian national treasure, cathartically accentuated the pantheistic grandeur and the pathos of the masterpiece *Earth* at TIFF 2013. The bizarre, unclassifiable viscous and post-modern compositions of the alternative heroes Yo La Tengo were the perfect supplement to the surreal images brought from the depths of the ocean by the scientist-filmmaker Jean Painlevé at the Southbank Centre in London 2007, while the unleashed piano and the exalted narrative of the Lawrence and Hélène Lehérissey couple highlighted the visionary extravagance of Georges Méliès's *A Trip to the Moon*. Live accompaniment for silent films can become as important as dialogue — but even more expressive, because it makes one forget both the flatness of the screen and the marks of time. It has powers beyond the score or the soundtrack: it restores silent film as a cinema event.

PS: Today's ciné-concert is not the only one of its kind. My friend Radu Rădescu together with the other members of CelloFun and with Irina Margareta Nistor will keep you inspired musical company during the screening of *The Student of Prague* on Wednesday, July 28.

Ciné-concert MUM, today at 9:45 PM at the Bonțida castle.

Anca Grădinariu

THE FESTIVAL MUST GO ON
ANYTIME. ONLINE

TIFF UNLIMITED

Cinema-ul tău alternativ. De acasă.

SALE
23 IULIE - 26 SEPTEMBRIE

15 €*
3 luni

27 €*
6 luni

50 €*
12 luni

*Prețurile includ TVA. Toate tipurile de abonament beneficiază de acces gratuit timp de o lună

Abonează-te pe unlimited.tiff.ro și vezi filme premiate din toată lumea, de la cineaști care provoacă și inspiră. Conținut reînnoit constant, cu peste 200 de titluri disponibile.

Download on the
App Store

Download on
Apple TV

GET IT ON
Google Play

GET IT ON
android